

Błędy popełnione przy pobieraniu próbek gleby - to błędne decyzje w nawożeniu

Dostęp do właściwych i aktualnych informacji jest warunkiem podejmowania trafnych decyzji w zarządzaniu każdym przedsiębiorstwem, również gospodarstwem rolnym. Badania gleb dla potrzeb doradztwa nawozowego mają na celu dostarczenie informacji w zakresie potrzeb wapnowania gleb i zasobności w składniki pokarmowe dostępne dla roślin. Na podstawie wyników tych badań i ich oceny podejmowane są decyzje dotyczące nawożenia.

dr inż. **Elżbieta Kaczyńska**

Główny Specjalista Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Olsztynie

Jeżeli mają być formułowane prawidłowe wnioski na temat jakości i stanu żyzności badanych gleb, których przecież zaledwie niewielka część (próbka o masie ok. 0,5 kg) podlega analizie, **to ta analizowana część (próbka) musi być wiernym odzwierciedleniem badanego pola (do 4 ha użytków rolnych, czyli kilku tysięcy ton gleby).**

Błędy popełnione przy pobieraniu tych próbek zniweczą wysiłki analityka w laboratorium i koszty ponoszone w trakcie analizy. Natomiast otrzymane wyniki analizy będą mogły odnosić się wówczas tylko do badanej próbki, a nie do całego pola, **co najczęściej będzie prowadziło do podejmowania błędnych decyzji w nawożeniu.**

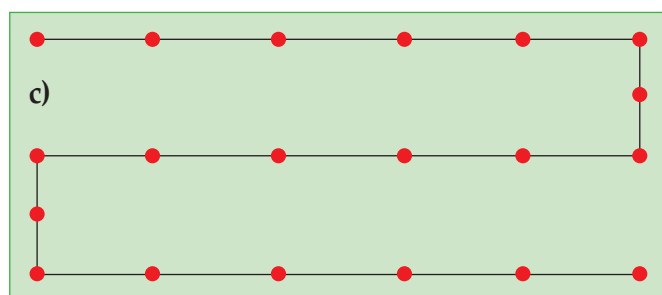
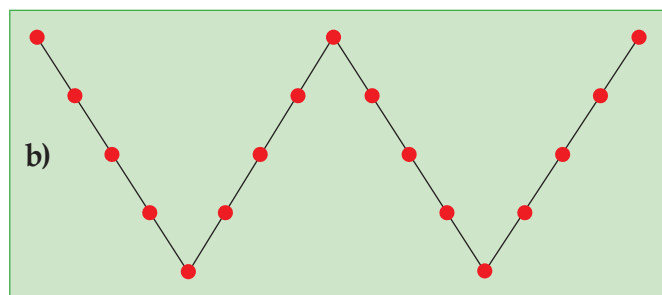
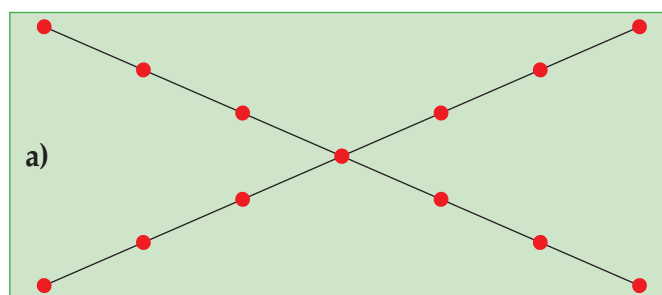
Rzetelna ocena zasobności gleby pozwala na efektywne gospodarowanie nawozami, co prowadzi do zwiększania opłacalności produkcji rolnej i zachowania czystego środowiska. Dlatego ważne jest prawidłowe pobranie próbki (tzw. próbki reprezentatywnej/zbiorczej - powstałej z wymieszania wielu próbek pojedynczych - reprezentującej glebę z całej badanej powierzchni). Pobieranie próbek glebowych można zlecić Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Olsztynie lub innej wyspecjalizowanej firmie. **Realizowane przez próbkobiorców OSChR w Olsztynie pobieranie próbek gleby objęte jest akredytacją Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 277.**

Zasady pobierania próbek gleby:

- ❑ Używanie odpowiednich narzędzi (lasek glebowych, szpada, świdrów glebowych) zapewniających pobieranie jednokowych (tj. o podobnej objętości i z odpowiedniej głębokości) próbek pojedynczych;
- ❑ Odpowiednie zapakowanie próbki, zapobiegające zanieczyszczeniu lub rozsypaniu próbki w transporcie. Próbki gleb rolniczych i sadowniczych są analizowane w stanie powietrznie suchym (będą suszone w temperaturze pokojowej) dlatego pobiera się je do tekturowych pudełek, w których wysychają a następnie są rozdrabniane i przesiewane. Próbki analizowane metodą uniwersalną (ogrodnicze) mają pozostać w stanie wilgotnym (pobiera się próbkę o objętości 0,5-1,0 dm³ i jak najszybciej dostarcza do laboratorium);
- ❑ Czytelne opisanie próbki najlepiej ołówkiem (jeśli mazaki to wodoodporne);
- ❑ Pobieranie z odpowiedniej głębokości, zwykle z warstwy 0-20 cm;
- ❑ Podzielenie pola na fragmenty (max. do 4 ha) o zbliżonych warunkach glebowych (typ, rodzaj gleby, ukształtowanie terenu), podobnej historii zasiewów, wapnowania, stosowania

nawozów naturalnych. Małe kawałki o wyraźnie innym charakterze (zastoiska wody, płyty piasku, wapienia itp.) należy wyłączyć z pobierania;

- ❑ Należy unikać miejsc nietypowych - górek, wjazdów na pole, uwroci, okolic drzew, krzewów, miejsc po składowanym wapnie czy oborniku;
- ❑ Z pobranej próbki należy usunąć kamienie i części roślin;
- ❑ Na jedną próbkę ogólną pobierać do 20 próbek pojedynczych, które należy starannie wymieszać i wydzielić próbkę zbiorczą o wadze około 0,5 kg;
- ❑ Próbki pierwotne należy pobierać według schematu:

- ❑ Należy unikać pobierania próbek w okresach nadmiernej suszy lub wilgotności gleby;
- ❑ Nie pobierać próbek bezpośrednio po zastosowaniu nawozów mineralnych oraz po nawożeniu organicznym.

Szczegółowe instrukcje pobierania próbek dostępne są na stronie www.oschr.olsztyn.pl w zakładce **POBIERANIE PRÓBEK DO BADAŃ**.